

Istoriju stavili u službu nauke

Centar za demokratiju i pomirenje u Jugoistočnoj Evropi (CDRSEE) predstavio je danas dvije regionalne istorijske čitanke koje su zbir istorijskih izvora iz 12 država regiona i koje će biti korišćene kao pomoćno nastavno sredstvo. Čitankama je obuhvaćen period Hladnog rata i ratova u bivšoj Jugoslaviji tokom devedesetih godina 20. vijeka

Predstavljene dvije regionalne istorijske čitanke

Regionalnoj konferenciji o istoriji, na kojoj su čitanke predstavljene, prisustvovali su predstavnici ministarstava obrazovanja iz Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, Albanije i Kosova, brojni profesori i istoričari.

Izvršna direktorica CDRSEE-a, Zvezdana Kovač podsjetila je da su 2005. godine objavljene četiri čitanke koje su se bavila periodom od otomanskog carstva do Drugog svjetskog rata. "Ove dvije nove čitanke će se baviti periodom od 1944. do 2008. godine, dakle obuhvatiće period Hladnog rata i ratova u bivšoj Jugoslaviji tokom devedesetih godina 20. vijeka", objasnila je Kovač.

Ona je kazala da se radi o zbiru istorijskih izvora bez tumačenja i dodatnih informacija, i zbiru pitanja postavljenih đacima kako bi razvijali kritička mišljenja koja, kako je rekla, nedostaju ne samo đacima u Crnoj Gori nego i u regionu. Osnovni princip je, prema njenim riječima, u metodologiji više nego u samoj istoriji jer se u čitanci nude istorijski izvori koji su kako je kazala „najbolji mogući način da se đaci motivišu da razmisljaju i istražuju“.

„Ne nudimo zaključke već samo mogućnost da đaci do njih dođu sami“, kazala je Kovač. Vrijednost čitanki je, kako je navela, što je zbir istorijskih izvora iz drugih zemalja susjedstva, sa kojima ni istoričari nemaju priliku da se sretnu.

"Prva četiri toma su prevedena na 11 jezika, među kojima je i Japanski", rekla je Kovač, dodajući da se nada da će i nove dvije čitanke, koje su urađene na engleskom jeziku, uskoro biti prevedene.

Projektom su, kako je kazala, obuhvaćene države bivše Jugoslavije, Albanija, Kipar, Grčka, Turska, Rumunija i Bugarska. "Čitanke su pomoćna sredstva u nastavi istorije, a ne udžbenici", pojasnila je Kovač, navodeći da je to dobra prilika da postoji dodatni istorijski materijal iz drugih zemalja.

Ona je kazala da su prve četiri čitanke korišćene u srednjoj školi i nekim starijim razredima osnovne, a da su nove dvije namijenjene starijim razredima srednje škole i za prve godine fakulteta. "Čitanke bi trebale da budu objavljene sredinom ljeta ove godine", ocijenila je Kovač.

Smanjiti prostor za različite interpretacije istorije

Predstavnik crnogorskog Ministarstva prosvjete, Radoslav Milošević je kazao da će dvije istorijske čitanke doprinijeti novoj dinamici u nastavi. "Ovakvi projekti su blago za evropski identitet Crne Gore i čitav region i to je jedini način da se vrlo značajan predmet stavi u službu nauke i da se na jedan konkretan način smanji prostor za različite interpretacije istorije", kazao je Milošević.

On je istakao da kupovina udžbenika nije predviđena jer će ih biti dovoljno u školama gdje će učenici i profesori moći da ih koriste.

Izdavanje čitanki je, prema mišljenju istoričarke Dubravke Stojanović, najbolji način da đaci nauče da čitaju o istoriji, upoređuju informacije i kritički obrađuju šta je važno i najpribližnije istini jer su oni, kako je kazala, "izloženi napadima istorije sa svih mogućih strana".

Ona smatra da je prednost projekta što se u čitankama ne daje jedan već različiti odgovori o istorijskim događajima. "Cilj nije da iznesemo jednu istinu već da upoznamo đake kako misle njihovi susjedi", kazala je Stojanović.

Istoričarka Kristina Kuluri, koja je glavna urednica čitanki, ocijenila je da mladi nijesu zainteresovani za istoriju ali da je ona neophodna jer, kako je rekla, "treba da znamo ko smo". "Istoriju učimo zbog budućnosti koja može biti kao prošlost", kazala je Kuluri.